

ΕΡΡΙΚΟΥ Α. ΣΚΑΣΣΗ

Καθηγητοῦ τῆς Λατινικῆς φιλολογίας

ΔΕΙΓΜΑΤΑ ΤΡΟΠΟΥ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ ΛΑΤΙΝΙΚΟΥ ΛΕΞΙΚΟΥ ΑΠΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΠΟΨΕΩΣ

Ἄμα διορισθεὶς καθηγητὴς τῶν Λατινικῶν Γραμμάτων ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν ἐνεθυμήθην τὸ παράπονον τὸ ὅποιον ἄλλοτε εἶχεν ἐκφράσει κατὰ τὰς δυσμὰς τοῦ βίου αὐτοῦ ὁ ἀοίδιμος καθηγητὴς καὶ σοφὸς διδάσκαλός μου Κωνσταντῖνος Κόντος, εἰπὼν ὅτι μετενόησε διότι δὲν ἐσκέφθη νὰ κατευθύνῃ ὅλην αὐτοῦ τὴν φιλολογικὴν δρᾶσιν εἰς τὴν σύνταξιν πλήρους Λεξικοῦ τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς γλώσσης.

Δὲν ἐπιθυμῶ οὐδὲ πόρρωθεν νὰ νομισθῶ ὅτι ζηλώσας δόξαν Κόντειον ἐπιχειρῶ, παραβληθεὶς πρὸς τὸν χαλκέντερον ἐκείνον ἄνδρα, νὰ ἀντιμετρηθῶ παρέχων δείγματα τοῦ λατινικοῦ Λεξικοῦ μου.

Βεβαίως ἡ σύνταξις Λεξικοῦ κλασσικῆς γλώσσης, οἷα εἶναι ἡ ἑλληνικὴ καὶ ἡ λατινικὴ, περιττὸν νὰ δηλωθῇ, μάλιστα πρὸς εἰδότας, ὁποῦν καὶ ὁποίας δυσκολίας τυγχάνει καὶ δὴ ἐν Ἑλλάδι.

Ἄλλαχού ὑπάρχουσιν οὐχὶ ἐν ἀλλὰ πολλὰ καὶ δόκιμα Λεξικά τῶν δύο τούτων γλωσσῶν, ἅτινα ἀριθμοῦνται πολλὰς ἐκδόσεις ἀποτελοῦσι παράδοσιν καὶ ἄμιλλαν πρὸς καλυτέραν ἐμφάνισιν καὶ ἐπιστημονικωτέρας ἀξιώσεως. Καὶ πῶς ὅχι, ἀφοῦ μετὰ τὰς τοσαύτας καὶ τηλικαύτας ἐπιθεωρήσεις, ἃς ὑπέστησαν ἐν χρονικῷ διαστήματι ἑκατονταετίας περὶ τοῦ ἐπιτελείου ἀνδρῶν σοφῶν ἀπαιτοῦνται πολλὰ ἔτη πρὸς νέαν ἐπιθεώρησιν καὶ δημοσίευσιν ἄλλης ἐκδόσεως τοῦ αὐτοῦ Λεξικοῦ.

Καὶ ταῦτα μὲν συμβαίνουσιν ἐν ταῖς ξέναις χώραις, παρ' ἡμῖν ὅμως διὰ πλείστους γνωστοὺς λόγους τὰ πράγματα ἔχουσιν ἄλλως. Οὐτε πολλοὶ ἠσχολήθησαν ἀπὸ τῆς ἑλληνικῆς Ἀνεξαρτησίας περὶ τὰ λατινικὰ γράμματα οὔτε καὶ σήμερον ἀσχολοῦνται· αἱ ἐξαιρέσεις ἀποτελοῦσι καὶ τὸν κανόνα, ἀλλὰ καὶ τὰ μέσα σπανίζουσιν.

Ἐπομένως καὶ περὶ τὴν σύνταξιν λατινικοῦ Λεξικοῦ, ἐνηρμοσμένου πῶς πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς ἐπιστήμης, οὐδεμία δυστυχὸς μέχρι σήμερον ἐγένετο ἀπόπειρα.

Τὰ ἐκδοθέντα μέχρι τοῦδε λατινικά Λεξικά, μακρὰν ἐπιστημονικῆς ἀξιώσεως, οὐ μόνον εἶναι ἀτελέστατα ἀλλὰ καὶ ὕστεροῦσι τῶν ὁμοίων πάσης προημένης χώρας. Ταῦτα πάντα ἐστηρίχθησαν ἐπὶ τῆς ἐργασίας τοῦ πρώτου ἐκδόντος ἐν Ἑλλάδι λατινοελληνικὸν Λεξικόν,* τοῦ γερμανοῦ ἀρχαιολόγου Ἑνρίκου Οὐλρίχου (Ulrich), ὅστις διωρίσθη ἅμα τῇ συστάσει τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν πρώτος καθηγητὴς τῆς ἀρχαιολογίας καὶ τῆς λατινικῆς φιλολογίας.

Τοὺς λόγους τούτους ἔχων πρὸ ὀφθαλμῶν ἀπεφάσισα νὰ ἀναλώσω πᾶσαν τὴν ἐμὴν σχολὴν εἰς τὴν σύνταξιν, καὶ δὴ ἀπὸ ἑλληνικῆς ἀπόψεως, καταλλήλου λατινοελληνικοῦ Λεξικοῦ ἵνα μὴ τι καὶ ἡ φιλτάτη πατρις τῶν ἄλλων χωρῶν ἀπολειφθῇ παρελθούσης μάλιστα ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω συνθήκας ἑκατονταετίας ἀπὸ τῆς Ἀνεξαρτησίας ἡμῶν.

Ὅθεν ἡ ἐπιθυμία μου εἶναι νὰ παράσχω τι σχετικῶς τέλειον, ὅσον βεβαίως θὰ ἐπέτρεπεν ἡ δυναμικότης ἐνὸς ἀνδρός, μόνου καὶ ἀνεπικουρήτου ἐν τηλικούτῳ ἔργῳ, οἷον ἡ ἑκδοσις Λεξικοῦ, ἀλλ' ἔνεκα πολλῶν λόγων, τοὺς ὁποίους ἐπιφυλάσσομαι ἐν καιρῷ τῷ δέοντι νὰ ἐκθέσω, στέργων τὰ παρόντα θὰ περιορισθῶ ἐντὸς τῶν στενῶν σημερινῶν ὁρίων.

Πρὸς παραβολὴν καὶ παραλληλισμὸν τῆς ἡμετέρας ἐργασίας πρὸς τὴν τῶν πρὸ ἐμοῦ συντακτῶν ὁμοίων Λεξικῶν, παραθέτω δειγματά τινα, ἐλάχιστα, καὶ ἂν οἱ ἀναγνῶσται πολλὰς τὰς ἐλλείψεις εὗρωσι, δὲν θὰ ἀποδοκιμάσωσι τὸν πονήσαντα ἐνθυμούμενοι ἐκεῖνο τοῦ Ὁβιδίου :

Ut desint vires tamen est laudanda voluntas.

* Τὸ λατινοελληνικὸν Λεξικὸν τοῦ Ἑνρίκου Οὐλρίχου ἐδημοσιεύθη τῷ 1843. Τὸ αὐτὸ Λεξικὸν ἐπανέξεδόθη πεντάκις, τρίς μὲν ἐπεξεργασθὲν ὑπὸ Στεφ. Κουμανοῦδη (*1854. *1864. *1873), ἅπαξ δὲ ὑπὸ τῶν γυμνασιακῶν καθηγητῶν Ι. Πρωτοδίκου καὶ Μ. Βιαγκίνης (*1884), τὸ Λεξικὸν τοῦ Π. Κουπιτώρη ἐξεδόθη δις (*1873. *1885) καὶ τὸ τοῦ Εὔστρ. Τσακαλώτου ἐπίσης δις (*1889. *1894), μὴ λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν ἀνατυπώσεων. Ἐν τοῖς λήμμασι τῆς ἐμῆς ἐργασίας δηλοῦται ἡ προσφδία μόνον τῶν μακρῶν φωνηέντων.

ENP. ΟΥΛΕΡΙΧΟΣ

ābundantīa, ae, haec. ὁ πλεονασμός, ἡ περισσεΐα, ἀφθονία, εὐπορία.

ΟΥΛΕΡ.—ΚΟΥΜΑΝΟΥΔΗΣ

ābundantīa, ae, θ. (abundo) πλεονασμός, περισσεΐα, ἀφθονία, εὐπορία.

ΟΥΛΕΡ.—ΚΟΥΜΑΝ. (Πρωτόδ.-Βιαγκ.)

ābundantīa, ae, θ. (abundo) πλεονασμός, περισσεΐα, ἀφθονία, εὐπορία.

ΚΟΥΠΙΤΩΡΗΣ

ābundantia, ae, θ. πλεονασμός, περισσεΐα, ἀφθονία, εὐπορία.

ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ

ābundantīa, ae, θ. 1) περισσεΐα, ἀφθονία τινός· 2) ἀπολ. εὐπορία, οὐσία.

EPP. ΣΚΑΣΣΗΣ

abundantia, ae, θ. (abundo), ἐκκύμανσις, πλήμμυρα.—Nili ἀπόβασις, ὑπερέχυσις (ὑπερχεΐλις) τοῦ Ν. 2) μίτρο. α) ἀφθονία, εὐπορία, πλησμονή, πληθώρα, περισσεΐα (omnium rerum, pecuniae, lactis),—familiarum μέγας ἀριθμὸς δούλων, —otii ὑπερβάλλουσα (ὑπερβολικὴ) σχολή,—loquendi ἀπεραντολογία, εὐροια, χεῖμαρρος λόγων, —ingenii πλοῦτος νοῦ. β) πλοῦτος, δαψίλεια, τὸ ὑπέμετρον (ἀντίθ. ἰσότης), Tac. γ) πολυφορία, πολυχοΐα (ἀφθονία γεννημάτων), Plin.—Πληθ. ἡ εὐετηρία (καρποὶ ἀφθονοί), Arnob., ἀφθονα ἐπιτήδεια, τροφαί, Ἐπιγρ., πλούσιος δι' οἶνον ἐφοδιασμός (tabernarum), Suet. δ) πλησμονή (ὑπερφόρτωσις τοῦ στομάχου διὰ τροφῆς), Suet. ε) ἐν τῇ ὀητορ.: περισσοέπεια, πολυλογία, Quint. ζ) πλεονασμός (γράμματος, συλλαβῆς, λέξεως), Gramm.—ex abundantia ἐκ περιουσίας, ἐκ περισσοῦ (ἐκ περισσεύματος).

ENP. ΟΥΛΕΡΙΧΟΣ

acclāmātio, ōnis, haec, ἡ ἐπιβόησις, ἐπιφώνησις, εὐφημία. 2) τίθεται καὶ ἐπὶ μέμφεως· ἡ ἐπιβόησις, ἀντιφώνησις. 3) τὸ ἐπιφώνημα.

ΟΥΛΕΡ.—ΚΟΥΜΑΝ.

acclāmātio, iōnis, θ. ἐπιβόησις, ἐπιφώνησις, εὐφημία. 2) τίθεται καὶ ἐπὶ μέμφεως· ἐπιβόησις, ἀντιφώνησις. 3) τὸ ἐπιφώνημα.

EPP. ΣΚΑΣΣΗΣ

acclāmatio, ōnis, θ. (acclamatio), τὸ κραυγάζειν (γενικῶς). 2) ἐκδήλωσις τῆς ἐπιδοκιμασίας, ἐπιβόησις, τὸ ἐπευφημεῖν (συνών. assentatio) Liv., Curt., Plin. ep., Quint., ἀλλὰ καὶ ἐκδήλωσις τῆς ἀποδοκιμασίας, κλωγμός, κλωσμός Cic. (ἀντίθ. plausus),—adversa ἐχθρικά καὶ κραυγαί, φωναὶ ἀποδοκιμασίας Cic. 3) ἐν τῇ ὀητορ.=epi-

ΟΥΛΕΡ.—ΚΟΥΜΑΝ. (Πρωτόδ.-Βιαγ.) phonēma ἐπιφώνημα (τ. ἕ. φράσις ἐν τέλει πρὸς κόσμον ἐνέχουσα τὸ acclāmātio, iōnis, θ. ἐπιβόησις, ἐπιφώνησις, εὐφημία. 2) συμπέρασμα ἢ τὴν ἡθικὴν ἐφαρμο- τίθεται καὶ ἐπὶ μέμψεως· ἐπιβόησις, γῆν) Quint. 8, 5, 11. ἀντιφώνησις. 3) ἐπιφώνημα.

ΚΟΥΠΙΤΩΡΗΣ

acclāmātio, ōnis, θ. ἐπιβόησις, ἐπιφώνησις, εὐφημία. 2) ἐπὶ μέμψεως· ἐπιβόησις, ἀντιφώνησις.

ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ

acclāmātio, ōnis, θ. (acclamo), πρόσφθεγμα, εὐφημία, ἐπιβόημα.

ENP. ΟΥΛΕΡΙΧΟΣ

acerbitas, ātis, haec, ἡ στρυφνότης, σκυθρωπότης, πικρότης, πικρία.

ΟΥΛΕΡ.—ΚΟΥΜΑΝ.

acerbitas, ātis, θ. στρυφνότης, σκυθρωπότης, πικρότης, πικρία.

ΟΥΛΕΡ.—ΚΟΥΜΑΝ. (Πρωτόδ.-Βιαγ.)

acerbitas, ātis, θ. στρυφνότης, σκυθρωπότης, πικρότης, πικρία.

ΚΟΥΠΙΤΩΡΗΣ

acerbitas, ātis, θ. στρυφνότης, σκυθρωπότης, πικρότης, πικρία.

ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ

acerbitas, ātis, θ. 1) στρυφνότης, (ἁρώρων καρπῶν)· 2) μίτρο. α') στρυφνότης (χαρακτ.), σκυθρωπότης. β') αὐστηρότης, πικρότης· γ') ταλαιπωρία.

EPP. ΣΚΑΣΣΗΣ

acerbitas, ātis, θ. (acerbus) στρυφνότης, αὐστηρότης. 1) δοιμύτης γεύσεως (στιφρότης, στρυφάδα τῶν ἁρώρων καρπῶν), τὸ πικρὸν Cic., Plin. (ἀντίθ. dulcedo)· καὶ αὐτοὶ οἱ ἄωροι καρποὶ, Pallad. 2) βαρεῖα ὁσμὴ, δυσσομία, Amm. 3) ἐπὶ ἥχου παρέχοντος οὐχὶ εὐχάριστον αἶσθησιν: -vocum. Sen. epist. - 4) Μίτρο. α) δοιμύτης, τραχύτης, αὐστηρότης, πικρότης, χαλεπότης, ἀποτομία (ἀντίθ. comitas, lenitas, obsequium): π.χ. iudicium, inimicorum, poenarum, censoria. —morum, naturae στρυφνὸν ἦθος, ἢ τῶν ἐρώπων χαλεπότης. —salis δητικὰ ἀστεῖα, ἀστεῖον καὶ δητικὸν ἄμα, (σίλλος). —orationis δοιμὺ ὕφος, λόγου τραχύτης, πικρὰ γλῶσσα. —delectus ἢ in delectu, in ulciscendo ἢ αὐστηρότης τῆς στρατολογίας, ἐν τῇ ἐκδικήσει. virus acerbitatis apud aliquem

enomere ἰὸν πικρίας ἐμεῖν τινη, πλείστα κατὰ τινος (εἷς τινα) βλασφημεῖν, κακῶς τινα βλασφημεῖν (ἀντίθ. *concoquere odia καταπέσσειν χόλον*). *odio atque acerbitati alicui esse εἶναι τινη ἀπέχθημα* (πολὺ μισητὸν ὑποκείμενον=*odio acerbato* ἦτοι ἀντικείμεν. σφοδροῦ μίσους).—*temporis Sullani* ἡ δριμύτης, αὐστηρότης τῶν χρόνων τοῦ Σύλλα. *omnes perferre acerbitates πάσας τὰς κακοπαθείας ὑπομένειν, ἐν τοῖς δεινοτάτοις εἶναι*.

ΕΝΡ. ΟΥΛΕΡΙΧΟΣ

acerbus, a, um, στρυφνός, ὄμφαξ, *uva acerba* ἡ ὄμφαξ σταφυλή. *virgo acerba*, ἡ ὄμφαξ ἄωρος παρθένος. *acerbus partus*, ἄωρον γέννημα, ἄμβλωμα. 2) μεταφ. πικρός, λυπηρός, χαλεπός· ἐπὶ χαρακτῆρος στρυφνός, σκυθρωπός, χαλεπός.

ΟΥΛΕΡ.—ΚΟΥΜΑΝ.

acerbus, a, um, (ἀκριβής) στρυφνός, ὄμφαξ. *uva acerba*, ἡ ὄμφαξ σταφυλή. *virgo acerba*, ὄμφαξ, ἄωρος παρθένος. *acerbus partus*, ἄωρον γέννημα, ἄμβλωμα. 2) μεταφ. πικρός, λυπηρός, χαλεπός· ἐπὶ χαρακτῆρος· στρυφνός, σκυθρωπός, χαλεπός.

ΟΥΛΕΡ.—ΚΟΥΜΑΝ. (Πρωτόδ.-Βιαγκ.)

acerbus, a, um (*acer*) στρυφνός, ὄμφαξ, *uva acerba*, ἡ ὄμφαξ σταφυλή. *virgo acerba* ὄμφαξ, ἄωρος παρθένος. *acerbus partus*,

ΕΡΡ. ΣΚΑΣΣΗΣ

acerbus, a, um, ἐπίθ. μετὰ Σ.Υ. (ἐπὶ καρπῶν ἀώρων) πικρός, στρυφνός, (στρυφός, ξινός, ἄγρορος· ἀντίθ. *dulcis, mitis, suavis, maturus*).—*uva* ὄμφαξ, οὖπω πέπειρος βότρυξ, στιφυλή δριμεῖα (δξίνη). *Neptuni corpus*—(ἀντ. *humor dulcis*) «πικρὰ ἄλμη», πικρὸν (θαλάσσιον) ὕδωρ. Μιτρο. 1) ἄωρος, πρόωρος.—*virgo* παρθένος ὄμφαξ, ἄωρος (πρὸς γάμον). *res acerbae* ὑποθέσεις. ἀτελεῖς (μὴ περατωθεῖσαι).—*funus* πρόωρος θάνατος. *acerbi partus* τὰ ἀμβλώματα. 2) πικρός, δριμύς, δυσώδης (odor πρβλ. Όμ. δ 406 πικρὸν . . . δδμήν καὶ Ἀλκίφρ. 3, 23, 4). 3) ἀνιάρός, ἐνοχλητικός, δυσάρεστος (*vulnus, hydrops, sensus*). *acerba auditu vox* φωνὴ τραχεῖα (κλαγγώδης). *acerbi vultus* πικρός, σκυθρωπός, σκυθρὸν καὶ δριμὺν πρόσωπον· λυπηρός (*civile bellum, clades, recor-*

ἄωρον γέννημα, ἄμβλωμα. 2) μεταφ. πικρός, λυπηρός, χαλεπός. ἐπὶ χαρακτῆρος· στρυφνός, σκυθρωπός, χαλεπός.

ΚΟΥΠΙΤΩΡΗΣ

acerbus, a, um. μ. σ. κ. ὑπ. (ἀκριβής) στρυφνός, ὄμφαξ. acerba una ἡ ὄμφαξ σταφυλή. virgo ὄμφαξ ἄωρος παρθένος. acerbus partus, ἄωρον γέννημα, ἄμβλωμα. 2) μεταφ. πικρός, λυπηρός, χαλεπός. ἐπὶ χαρακτῆρος· στρυφνός, σκυθρωπός, χαλεπός.

ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ

acerbus, a, um (—ior. —issimus) 1) στρυφνός (κοιν. στυφός), ὄμφαξ, ἄωρος, πρόωρος, πρόϊμος· 2) δριμύς, ὀξύς, frigus, vox· 3) μετφρ. τραχύς (τοὺς τρόπους), χαλεπός, ἄγριος 4) ἀλγινός, ὀδυνηρός, λυπηρός· 5) στρυφνός (χαρακτῆρ), σκυθρωπός, περίλυπος, δύσθυμος.

ENP. ΟΥΑΕΡΙΧΟΣ

acervātio, iōnis, haec, ἡ σώρευσις.

ΟΥΑΕΡ.—ΚΟΥΜΑΝ.

*acervātio, iōnis, θ. σώρευσις.

ΟΥΑΕΡ.—ΚΟΥΜΑΝ. (Πρωτόδ.-Βιαγκ.)

*acervātio, iōnis, θ. σώρευσις.

ΚΟΥΠΙΤΩΡΗΣ

ἐλλείπει

ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ

ἐλλείπει

datio)· 4) δεινός, ὠμός, σκληρός, δριμύς, σφοδρός, τραχύς, βλοσυρός, ἀπότομος, δηκτικός (homo, Iuno, Libitina, dolor, mors, iniuria, facetiae).—animus, ὀμφακίας θυμός (ὠμός καὶ σκληρός). acerba lingua κακηγόρος γλώσσα. Σύντ.: in+αἰτ. προσ., in+ἄφ. ἡ ἄφ. γερουνδ. (acerbus in Massilienses, in vituperando, in conviciis). acerbum (acerbius) est+ἀπρμφ., acerbum est quod+ὄριστ., λυπηρόν ἐστιν+ἀπαρμφ., λυπηρόν ἐστιν ὅτι.... || Οὐσ. 1) acerbus, ἱ, ἄ. ὀμφακίας, ἀγέλαστος ἄνθρωπος, δύστροπος ἐπικριτής, πικρὸς ψέκτης Hor.—2) οὐδ.—acribitas (ἀντίθ. bonum),—οὐδ. πλ. ὡς ἐπίρρ. acerba sonans τραχυφώνως ἡ ὧν (πρβλ. ὀξέα κλάζων). acerba fremens θυμὸν ὀδαξ πρίων, θυμὸν δάκνων. acerba tuens δριμέα δευρόμενος, δεινὰ βλέπων (ῥίπτων ἄγριον καὶ βλοσυρὸν βλέμμα. Πρβλ. δριμύ, νᾶπυ, κάρδαμα, ὀμφακας βλέπειν).

ΕΡΡ. ΣΚΑΣΣΗΣ

acervātio, ōnis, θ. (acervo), σώρευσις. —saporum ἐπισώρευσις λιχνευμάτων (ἀντίθ. cibus simplex).—divitiarum σωρός (μεγάλη ποσότης) χρημάτων. [2] —iuncta, dissoluta πολυσύνδετον καὶ ἀσύνδετον Quint. 9, 3, 53. Ἰδ. coacervatio].

ENP. ΟΥΛΕΡΙΧΟΣ

ācētābulum, i, hoc, ἡ ὀξίς, τὸ ὀξύβαφον, ἡ κοτύλη, τὸ κυλίκιον. 2) μικρόν τι μέτρον, τὸ τέταρτον τῆς κοτύλης, τῆς λεγομένης hemina, τὸ ὀξύβαφον.

ΟΥΛΕΡ.—ΚΟΥΜΑΝ.

ācētābulum, i, οὐ. ἡ ὀξίς, ὀξύβαφον, κυλίκιον. 2) μικρόν τι μέτρον, (τὸ τέταρτον τῆς κοτύλης, τῆς λεγομένης hemina), ὀξύβαφον. 3) ἐν τῇ ἀνατομίᾳ ἡ κοτύλη τοῦ μηροῦ. 4) ἐν τῇ βοτανικῇ, ἡ κάλυξ τῶν ἀνθέων.

ΟΥΛΕΡ.—ΚΟΥΜΑΝ. (Πρωτόδ.-Βιαγκ.)

ācētābulum, i, οὐ. ἡ ὀξίς, ὀξύβαφον, κυλίκιον, 2) μικρόν τι μέτρον, (τὸ τέταρτον τῆς κοτύλης, τῆς λεγομένης hemina) ὀξύβαφον. 3) ἐν τῇ ἀνατομίᾳ ἡ κοτύλη τοῦ μηροῦ. 4) ἐν τῇ βοτανικῇ, ἡ κάλυξ τῶν ἀνθέων.

ΚΟΥΠΙΤΩΡΗΣ

ἐλλείπει

ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ

ācētābulum, i, οὐ. ὀξύβαφον (μικρόν τι ἀγγεῖον καὶ μέτρον ὄξους).

EPP. ΣΚΑΣΣΗΣ

acētābulum (ἐν χρυρ. καὶ acitābulum), ī, οὐ. (acetum). 1) ὀξύβαφον, ὀξυβάφιον, ἐμβάφιον, ὀξίς, ἄγγος ὀξηρόν, (ξιδερό, ἀγγεῖον μικρόν πρὸς ἀπόθεσιν ὄξους, ἐν ᾧ ἐνεβάπτιζον τὸν ἄρτον καὶ τὸ φαγητόν) Isid. 20, 4, 12.—Καταχρηστικῶς πᾶν δοχεῖον δεκτικὸν πράγματός τινος. α') ὀξυβάφιον, ποτήριον μυστηρίου, τρύβλιον (χρήσιμον ἐν ταῖς θυσίαις), Ἑκκλ.—β') ἐμβάφιον, ὀξύβαφον, κοτύλη (κούπα), ψηφοθήκη (τῶν ψηφοκλεπτῶν ἄλλως ψηφοπαικτῶν ἢ κοτυλιστῶν δηλ. τῶν θαναματοποιῶν Sen. epist. 45, 8. γ') ἐπίθημα (καπάκι) φαγητοῦ Petron. 56, 8. 2) μικρόν μέτρον ὕγρων ἢ ξηρῶν, ὀξύβαφον, ὀξίς, τρύβλιον (= $\frac{1}{4}$ hemina ἡμίνη = $\frac{1}{8}$ sextarius = 0,068 λίτρο. καὶ βάρος τοῦ περιεχομένου οἴνου = 2 $\frac{1}{2}$ ὄμ. unciae = 68,2 γραμμ.). 3) α) ἀντικείμενα ὁμοιάζοντα τῷ acetabulum, οἶον μουσικὸν ὄργανον ἐκ χαλκοῦ ἢ ἀργύρου ὄπερ, πληττόμενον διὰ θραβδίου χαλκοῦ ἢ σιδηροῦ, ἀπέδιδεν ἁρμονικὸν ἦχον (εἶδος μουσικῆς κωδωνοκρουσίας), ὀξύβαφον· πρβλ. τὸ τῶν Ἑλλήνων: λεκίδων κρουσίς. β) ὥς t. t. ἐν τῇ ἀνατομίᾳ· ἡ κοτυληδών, κοτύλη (ἡ κοιλότης ἐν ἣ κινεῖται ἡ κεφαλὴ τοῦ μηροῦ) Plin. [πρβλ. ἐντύπωσις = ὁμοκοτύλη]. β) ἐν τῇ ἱερολογίᾳ· ἡ μυζητική θηλὴ ἡ κοτύλη ἐπὶ τῶν πλοκάμων τοῦ πολύποδος (ὀκτάποδος), Tréb. παρὰ Πλινίω. γ') ἐν τῇ βο-

ταν. : 1) ἀπορροφητικαὶ θηλαὶ τῆς
 ῥίζης τῶν φυτῶν Plin. 26, 58· 2)
 ἔδρα, βάσις ὀφθαλμοῦ τοῦ σύκον,
 Plin.

*Ἄλλος τύπος : acitābulus, ī, ā.
 (Aric.) προβλ. ἑλλ. ὁ ὀξύβαφος.